

Memo

Datum : 5 februari 2025
Opgesteld door : Meerlanden
Aan : Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Onderwerp : Reactie concept UPV Luiers en incontinentieproducten

Inleiding:

In januari 2025 is de concept UPV luiers en incontinentieproducten gepubliceerd, waarvan de consultatie opengesteld is tot en met 5 februari 2025. Meerlanden, als aanjager van een luierverwerkingsinstallatie, wil hier graag een reactie op geven.

Wij staan als Meerlanden voor de circulaire economie. We zijn een onderneming met publieke aandeelhouders die zich actief inzet voor een duurzame leefomgeving. We zamelen afval- en grondstoffen in, en verwerken, hergebruiken en recyclen afval- en grondstoffen. Ook doen we het beheer van de openbare ruimte, reinigen we straten en bestrijden we gladheid. Op deze manier dragen we bij aan een circulaire, klimaatadaptieve en biodiverse leefomgeving voor de hele regio.

Als aanjager, kennispartner en adviseur nemen we het voortouw om, gezamenlijk met producenten en andere partners in de keten, materiaalkringlopen te sluiten. Op die manier willen wij continu bijdragen aan een circulaire economie en vergroten wij onze positieve impact op onze omgeving.

De afgelopen jaren heeft Meerlanden veel energie gestoken in het aanjagen van de realisatie van een luierverwerkingsinstallatie in de omgeving van Amsterdam. Hiertoe is onder andere samen met Elsinga een traject van conceptueel ontwerp opgestart, is er met de Port of Amsterdam gekeken naar mogelijke locaties, is met AEB en Liander gekeken naar de levering van vereiste stoom en stroom en is er met verschillende (aandeelhoudende) gemeenten en andere publieke en private organisaties gekeken naar de levering van luiers. In dit traject is duidelijk geworden dat de realisatie van een luierverwerkingsinstallatie met een sluitende businesscase ingewikkeld is zonder de totstandkoming van een UPV met duidelijke doelstellingen en kostenverdeling.

Meerlanden is dan ook verheugd dat er nu een stap is gezet met de publicatie van de concept UPV voor luiers en incontinentiemateriaal. Wij vrezen echter dat de ambitie van de huidige concept UPV en de onderliggende onderwerpen niet verstrekkend genoeg is om de realisatie van een verwerkingsinstallatie op korte termijn mogelijk te maken.

De belangrijkste risico's die we zien spitsen zich toe op drie hoofdonderwerpen:

- Eisen voor inzameling
 - o De UPV stelt alleen doelen voor de verwerking, niet voor de inzameling. Hiermee is de meerjarige aanvoer van luiers vanuit verschillende marktsegmenten voor recyclen onzeker
- Eisen over de locatie van verwerking
 - o Er wordt geen duidelijke eis gesteld voor de locatie en manier van recyclen. Hiermee staat de deur open om de luiers te exporteren en in het buitenland te verwerken (zonder duidelijke handhaving). Meerlanden, en vele partijen met Meerlanden, hebben juist regionale verwerking voor ogen.
- Eisen voor producenten
 - o De UPV legt een resultaatverantwoordelijkheid bij de producenten, maar zonder langjarige aanleverplicht naar de verwerkers. Hierdoor ontbreekt zekerheid voor ketenpartners die in verwerkingscapaciteit moeten investeren. Zonder deze zekerheid van levering over lange termijn wordt niet geïnvesteerd.

Onderstaand zullen de hoofdonderwerpen verder worden uitgewerkt.

Eisen voor inzameling

In de huidige concept UPV staan alleen eisen voor de recycling van luiers en incontinentieproducten, niet voor de inzameling hiervan. Dit is onderbouwd door te stellen dat er "vandaag de dag al meer gebruikte luiers en incontinentieproducten ingezameld [worden] dan dat er recyclingcapaciteit is en leidt dat niet direct tot meer recycling". Echter is voor het komen tot een sluitende begroting voor een installatie een stabiele, meerjarige toevoer van grondstoffen (lees: luiers en incontinentieproducten) essentieel.

- §2.5.6 Een doelstelling op gescheiden luieraafval draagt sterk bij aan de leveringszekerheid en daarmee benutting van een recyclinginstallatie. Langjarig beschikbare volumes wegen immers wel mee in een investeringsbeslissing.
- §2.5.6 Ook voor bewustwording en positieve betrokkenheid en bijdragen van burgers is een concreet inzameldoel voor gemeentes van groot belang.

